

**PREGLED KOMENTARA, PRIJEDLOGA I SUGESTIJA ČLANOVA OPERATIVNOG TIMA
ZA SADRŽAJ NACIONALNOG AKCIONOG PLANA PARTNERSTVA ZA OTVORENU UPRAVU
ZA 2019. I 2020. GODINU**

Na prvoj sjednici Operativnog tima Partnerstva za otvorenu upravu, održanoj 25. jula 2018. godine, u skladu sa zaključcima o budućim obavezama tima, članovi/-ice su dostavili svoje komentare i prijedloge u odnosu na sadržinu Nacrta dvogodišnjeg Nacionalnog akcionog plana Partnerstva za otvorenu upravu (NAP) koji je pripremljen od strane prethodnog Operativnog tima, kao i prijedloge novih mjera i aktivnosti. U tabeli je dat prikaz prijedloga i komentara sa pratećim obrazloženjima.

MILENA GVOZDENVIĆ, članica OT

1. Usvojiti pravni akt koji se regulišu politike i pravila za ostvarivanje otvorenosti Vlade, ministarstava i ostalih organa državne uprave.

OBRAZLOŽENJE: Integritet, u pozitivnom crnogorskom zakonodavstvu¹, predstavlja zakonito, nezavisno, nepristrasno, odgovorno i transparentno vršenje poslova kojim javni funkcioneri i drugi zaposleni u organu vlasti čuvaju svoj ugled i ugled organa vlasti...

Svih pet važnih stavki u ovoj definiciji predstavljaju preduslove da bi se jedna vlast mogla smatrati kredibilnom. Zakonitost rada institucija, njihova nezavisnost i nepristrasnost je u fokusu procesa evropskih integracija. Preostale dvije komponente – transparentnost i odgovornosti institucija nijesu u direktnom fokusu ovog procesa.

Imajući u vidu značaj ove dvije komponente CDT je u prethodnih 10tak godina razvijao indeks otvorenosti institucija izvršne, zakonodavne i sudske vlasti, kao I index otvorenosti lokalnih samouprava.

Iz godine u godinu mjerili smo otvorenost institucija u Crnoj Gori kroz 80-100 indikatora, i upućivali preporuke i smjernice za unapređenje stanja.²

Izvršna vlast u Crnoj Gori je godinama bila lider otvorenosti u regionu na nivou Vlade, ministarstava i ostalih organa državne uprave. Međutim, u prethodnom periodu je došlo do stagnacije i nazadovanja u pojedinim dijelovima otvorenosti. Posljednje mjerenje pokazuje da, među institucijama izvršne vlasti u regionu, najotvoreniji su Vlada Makedonije, crnogorska ministarstva i organi uprave Srbije.

¹ Član 72 Zakona o sprečavanju korupcije, *Sl. list CG*, br. 53/2014 i 42/2017 - odluka US.

² Regionalni indeks otvorenosti institucija 2016-2020, Od slobodnog pristupa informacijama do otvorenih institucija 2014-2015, Dobro upravljanje – bolje institucije (DURBIN) 2012-2013.

2. Objavljivanje naziva akata zaštićenih oznakom tajnosti, koje su na dnevnom redu sjednica Vlade

OBRAZLOŽENJE: Vlada Crne Gore u velikoj mjeri zadovoljava indikatore u oblasti administrativne transparentnosti. Međutim, transparentnost sjednica Vlade Crne Gore je i dalje oblast u kojoj su moguća i potrebna dodatna unapređenja.

Ono što posebno zabrinjava je praksa Vlade da objavljuje cenzurisane dnevne redove sjednica, iz kojih su uklonjene one tačke koje se odnose na dokumente zaštićene oznakom tajnosti. Iako državni organi u skladu sa zakonom i u odgovarajućoj proceduri mogu akte koje predlažu Vladi zaštititi odgovarajućim stepenom tajnosti, nema nikakvog opravdanja da sami nazivi tih akata budu tajni i uklonjeni iz dnevnog reda.

3. Objavljivanje zapisnika sa sjednica Vlade

OBRAZLOŽENJE: Vlada nema praksu ni objavljivanja zapisnika, uprkos tome što na osnovu zahtjeva za slobodan pristup informacijama odobrava pristup zapisnicima i objavljuje ih. Ako zapisnici sa sjednica već nijesu zaštićeni i mogu se dobiti na osnovu SPI, nema razloga da se oni proaktivno ne objavljuju nakon sjednica Vlade.

4. Prenos sjednica Vlade

OBRAZLOŽENJE: U prethodnom periodu nije učinjeno ništa kako bi se povećala transparentnost samih sjednica Vlade niti je bilo ozbiljnog razmatranja uvođenja, makar i djelimičnih, prenosa ovih sjednica.

5. KOMENTAR: Neujednačen nivo otvorenosti izvršne vlasti u Crnoj Gori na horizontalnom i vertikalnom nivou

Nepostojanje krovne politike otvorenosti prouzrokovalo je i značajne razlike u otvorenosti Vlade, ministarstava i ostalih organa državne uprave. U Crnoj Gori pitanje otvorenosti je još uvijek pitanje ličnog stava prvog menadžera institucije ili njegovog tima, a ne jasne politike države.

Vlada Crne Gore ima rezultat otvorenosti od 69% zadovoljenih indikatora. Ovo je slabiji rezultat³ nego na prethodnom mjerenju kada je skor iznosio 82%.⁴

³ Jedan od razloga za ostvarivanje slabijeg rezultata je uvođenje novih indikatora otvorenosti, ali i činjenica da je Vlada stagnirala i nazadovala u ovoj oblasti.

⁴ Regionalni indeks otvorenosti institucija izvršne vlasti 2017/2018.

Slabiji rezultat su ostvarila i ministarstva - po ovogodišnjem mjerenju prosječno zadovoljavaju 60% kriterijuma otvorenosti, što je za 6% manje u odnosu na prošlogodišnji rezultat.

Ono što zabrinjava je i činjenica da otvorenost značajno pada kako se krećemo ka organima koji su na nižem hijerarhijskom nivou. Tako najslabiji nivo otvorenosti među institucijama izvršne vlasti ostvaruju organi uprave. Oni u prosjeku zadovoljavaju 36% indikatora otvorenosti, što je značajno manje u odnosu na prethodno mjerenje kada su ispunjavali 49%.⁵

Pored ovoga, postoje velike razlike u organima koji se nalaze na istom nivou. Najbolje rangirano ministarstvo ispunjava 76% indikatora otvorenosti, a najslabije više nego upola manje – 34%. Kada je riječ o organima uprave, najbolje rangirani ispunjava čak pet puta više indikatora otvorenosti od najslabijeg.⁶

Kada se pogledaju razlike u otvorenosti pojedinih institucija postavlja se logično pitanje da li ove institucije pripadaju istom sistemu, odnosno istoj državi.

6. Rekonstrukcija internet stranice Vlade i podstranica ostalih organa

OBRAZLOŽENJE: Potrebna je rekonstrukcija internet stranice Vlade Crne Gore i podstranica ostalih organa, u skladu sa novim tehnologijama, ali i izrada pravila o obaveznom, redovnom i jednoobraznom ažuriranju. Nije rijedak slučaj neusklađenosti sadržaja i rubrika na internet stranicama ministarstava, ali ni neažurnih ili potpuno praznih rubrika, neaktivnih linkova i dokumenata, uz ograničene mogućnosti pretraživanja.

Stoga zvanične internet stranice ministarstava više liče na lavirinte u kojima su smještene informacije. Imajući u vidu sve veći broj podataka iz oblasti rada ministarstava iz godine u godinu, sve je teže doći do traženih informacija uz postojeću organizaciju internet stranica.⁷ Osim toga, ne poštuju se ni principi objavljivanja podataka u open data formatu.⁸

Ministarstva treba da posvete pažnju postizanju veće interakcije sa građanima, i za tu svrhu iskoriste društvene mreže - kako za promociju, tako i za komunikaciju. Naše istraživanje pokazuje da skoro trećina ministarstava nema nalog na društvenoj mreži Fejsbuk, dok polovina nema naloga na Tviteru.⁹

---

⁵ Isto

⁶ Isto

⁷ CDT, *Otvorenost institucija izvršne vlasti u regionu i Crnoj Gori*, jun 2018, strana 13.

⁸ Otvoreni podaci su podaci strukturirani u računarski razumljivom formatu, kojim se daje mogućnost slobodnog i ponovnog korišćenja.

⁹ CDT, *Otvorenost institucija izvršne vlasti u regionu i Crnoj Gori*, jun 2018, strana 16.

7. Izrada pravila o obaveznom, redovnom i jednoobraznom ažuriranju internet stranica organa državne uprave Objavlivanje podataka u open data formatu

OBRAZLOŽENJE: Nije rijedak slučaj neusklađenosti sadržaja i rubrika na internet stranicama ministarstava, ali ni neažurnih ili potpuno praznih rubrika, neaktivnih linkova i dokumenata.

Ne poštuju se ni principi objavljivanja podataka u open data formatu.¹⁰

8. Unaprjeđenje budžetske transparentnosti/ učiniti budžet razumljivim građanima- Donošenje obavezujućeg dokumenta za institucije izvršne vlasti, kojim se propisuju sankcije" tj. mjere za odgovornost institucija koje na poštuju pravila vezana za transparentnost budžeta.

OBRAZLOŽENJE: Vlada i ministarstva treba da unaprijede budžetsku transparentnost.

Iako Vlada uredno objavljuje predloge zakona o budžetu i završnom računu, pretraživost budžeta je ograničena, što otežava poređenje, analizu ili upotrebu podataka za dalju obradu.¹¹ S druge strane, ministarstva nemaju praksu objavljivanja finansijskih dokumenata - 53% ministarstava nema objavljen niti jedan budžet iz posljednje tri godine. Odnosno, 67% ministarstava nema na svojim internet stranicama budžete za sve tri prethodne godine. Uz to, 80% nije objavilo niti jedan završni račun iz prethodnog perioda.¹²

Vlada i ministarstva ne ulažu napor ni da budžet učine razumljivijim građanima, kroz narativna i grafička objašnjenja u formi "Budžeta za građane".

Iz predočenih činjenica smatramo da je potpuno jasno da politika otvorenosti ne postoji na nivou kompletnog sistema izvršne vlasti. Iako u nekim pravnim aktima postoji makar i nedovoljno precizno tretiranje pitanja otvorenosti, iako postoji makar i deklarativna politička volja za poboljšanje, ne može se konstatovati da ova politika zaista "živi" u praksi.

Jedini put da se stanje stvarno popravi jeste formalizacija pravila ponašanja institucija u ovoj oblasti i uvođenje "sankcija" tj. mjera za odgovornost institucija koje na poštuju ta pravila. Dakle, potreban je obavezujući dokument koji će poštovati sve institucije izvršne vlasti. Na ovaj način izvršna vlast bi demonstrirala stvarnu želju za pozitivnim promjenama u ovoj oblasti i u slučaju dosljedne primjene ovog dokumenta stanje bi se sigurno popravilo na bolje.

Osnova za predloženi pravni akt postoji u Poslovniku Vlade¹³, Zakonu o državnoj upravi¹⁴ i drugim aktima.

¹⁰ Otvoreni podaci su podaci strukturirani u računarski razumljivom formatu, kojim se daje mogućnost slobodnog i ponovnog korišćenja.

¹¹ Isto, strana 11.

¹² Isto, strana 14.

¹³ Poslovnik Vlade Crne Gore, *Sl. list CG*, br. 3/2012, 31/2015 i 48/2017.

9. Donošenje zakona o izvršnoj vlasti (Vladi)

10. Poboljšanje sprovođenja zakona koje tretiraju otvorenost (prije svega Zakon o slobodnom pristupu informacijama)

OBRAZLOŽENJE: Postoje značajne razlike u kvalitetu sprovođenja ovog zakona.

IGOR PAVIĆEVIĆ, ČLAN OT

11. Izmjene i dopune Krivičnog zakonika Crne Gore i Zakona o javnim nabavkama

Normiranje krivične odgovornosti za korupciju u oblasti javnih nabavki

OBRAZLOŽENJE: Sa stanovišta Efikasnijeg upravljanja javnim resursima, vezano za javne nabavke, predlažemo "Izmjene i dopune Krivičnog zakonika Crne Gore", kao i u novom Zakonu o javnim nabavkama mjeru/obavezu "**Uvođenje krivične odgovornosti za korupciju u oblasti javnih nabavki**". Naime, u predlogu novog Zakona o javnim nabavkama nije predviđena krivična odgovornost, nego samo prekršajna odgovornost.

Istovremeno u Krivičnom zakoniku ne postoji ni jedna odredba koja se odnosi na krivičnu odgovornost u oblasti javnih nabavki. Sektor javnih nabavki je prepoznat u svjetskim okvirima, kao jedan od najosjetljivijih na uticaj korupcije, pa član 9, UN Konvencije usko povezuje ovo pitanje sa pitanjem upravljanja javnim finansijama. Upravljanje javnim finansijama je veoma kompleksno pitanje na koje utiče niz faktora – nivo i struktura javne potrošnje, uključujući njeno finansiranje iz prihoda /ili/ deficita; zatim tekući fiskalni sistem; postojeće budžetske procedure uključujući kontrolne mehanizme i na kraju ne manje važno pitanje socijalna redistribucija putem javne potrošnje. Jedno od izazova je integritet u prikupljanju prihoda – zbog kojeg javna administracija može biti djelotvorna samo onda ako su prihodi (porezi, prirezi, doprinosi, takse i carine) na odgovarajući način prikupljeni. Iz navedenih razloga je oblast javnih nabavki pod posebnom pažnjom, s obzirom da su iste neophodne za kompletno funkcionisanje javnog sektora i subjekata od javnog interesa, budući da se baziraju na finansijskim planovima obveznika Zakona. Istovremeno treba voditi računa da obveznici Zakona moraju svoj plan javnih nabavki donijeti do 31. 01. tekuće godine.

Postoji opasnost da se eventualne koruptivne radnje sprovedene u budućim javnim nadmetanjima podvedu i sankcionišu prekršajno, bez obzira da li je riječ o pravnom licu ili odgovornom licu u njemu što bi bilo nedopustivo. Pozitivno je što je u tekstu predloga zakona o javnim nabavkama, na način kojim se teži harmonizaciji sa pravnim tekovinama evropske unije, kao antikoruptivne instrumente u

¹⁴ Zakon o državnoj upravi, Sl. list RCG, br. 38/2003 i Sl. list CG, br. 22/2008, 42/2011, 54/2016 i 13/2018.

članovima 40 do 43 jasno ukazuju na mjere koje trebaju da spriječe pojavu sukoba interesa, ali smatramo da je u tranzitornom periodu neophodno antikoruptivne instrumente pojačati. Naime postoji opasnost, da će se u budućnosti kršenje pojedinih odredbi Zakona sankcionirati u prekršajnom postupku, iako se suštinski iza takvih radnji kriju koruptivni elementi. Ukoliko se primijeni pravilo da se po jednoj pravnoj radnji pojedinci ili pravna lica ne mogu istovremeno procesuirati i prekršajno i krivično, da li će se podnošenjem prekršajnih prijava suštinski onemogućiti da se koruptivnim radnjama u javnim nabavkama pristupi instrumentima zaštite krivično-pravnog karaktera.

Nije nepoznata praksa u zemljama u okruženju da se za ozbiljna nepoštovanja zakona o javnim nabavkama poput ne sprovođenja samog postupka pristupilo podnošenju prekršajnih prijava iako su vrednosti takvih nabavki prelazile više desetina miliona eura.

Iz tog razloga, snažno podržavajući antikoruptivne instrumente predviđene u predlogu novog Zakona o javnim nabavkama, predlažemo da Operativni tim Partnerstva za otvorenu upravu u NAP uvrsti obavezu se u tekstu predloga zakona o javnim nabavkama, pored prekršajnih normi, propišu i krivično pravne odredbe odnosno krivična dijela, kao i da se iste propišu paralelno u Krivičnom Zakoniku Crne Gore, a po našem mišljenju to je potreba sadašnjeg trenutka.

U Krivičnom zakonu Hrvatske imamo jasnu odredbu:

U članu 254. Krivičnog Zakonika Hrvatske precizirano je da „*ko u postupku javne nabavke stavi ponudu utemeljenu na zabranjenom dogovoru između privrednih subjekata koji ima za cilj da naručilac prihvati određenu ponudu, kazni će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. Ako je krivičnim dijelom iz stava jedan ovog člana pribavljena znatna imovinska korist ili je prouzrokovana znatna šteta, izvršilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina. Izvršilac koji dobrovoljno spriječi da naručilac prihvati ponudu iz stava 1 ovog člana može se osloboditi kazne.*“

Da ovakva zakonska rješenja nisu strana ni mnogim zemljama evropske unije navodimo primjer Austrije koja u svom krivičnom zakoniku u članu 168b propisuje krivično djelo za sporazume kojima se ograničava konkurencija u postupcima nabavki. Naime, navedenim članom se ističe da će „*svako ko u postupcima nabavki podnese zahtjev da učestvuje, odnosno podnese tendersku dokumentaciju ili otpočne pregovore zasnovane na nezakonitom sporazumu usmjerenom na podsticanje ugovorne strane da prihvati određenu ponudu, biti kažnjen zatvorskom kaznom do tri godine.*“

Na kraju, a bez želje daljeg nabiranja zakonskih rješenja modernih zemalja u pogledu krivično pravne zaštite materije javnih nabavki, navodimo i slučaj npr. Francuske koja u članu 313-6 njenog krivičnog zakonika propisuje „*da će svako ko u javnoj prodaji ili tenderskom procesu (postupku javne nabavke), odbije ponudu ili ponuđača ili restriktivno postupi prema ponudi ili ponuđaču, u zamjenu za poklon, obećanje ili nagradu.... biti kažnjen zatvorom do šest mjeseci i novčano od 22.500 eura*“

Imajući sve navedeno u vidu smatramo da kao rok za implementaciju navedene mjere/ obaveze - izmjene Zakona o javnim nabavkama i izmjene Krivičnog zakonika Crne Gore je 31.12.2018 godine, a nosioci su Ministarstvo finansija, Ministarstvo pravde i Uprava za javne

nabavke.

12. Izmjene i dopune Zakona o sprečavanju korupcije

OBRAZLOŽENJE: Sa stanovišta Efikasnijeg upravljanja javnim resursima, ali i Povećanja javnog integriteta predlažemo mjere /obaveze za “**Izmjene i dopune Zakona o sprečavanju korupcije**” jer postojeće odredbe ovog Zakona mogu dovesti do neplaniranog budžetskog odliva javnih resursa kroz naknadu –tete. Pravilno upravljanje javnim finansijama (OSCE, 2016) je jedan od ključnih elemenata kada je u pitanju prevencija korupcije, kroz upravljanje javnom potrošnjom, budžetskom transparentnošću i uvođenjem koncepta širokog javnog nadzora sa aspekta finansijske odgovornosti.

Rok za implementaciju je 31.12.2018.god. Nosioци su Ministarstvo javne uprave, Ministarstvo finansija, ASK, Odbor za antikorupciju Skupštine Crne Gore.

Smatramo da ima prostora za dodatne izmjene i dopune s obzirom da je sadašnji tekst Zakona donijet 2014.godine (a stupio je na snagu 01.01.2016.god), a da je OSCE donio 2016.godine “Priručnik o borbi protiv korupcije”, kao i da se u međuvremenu izmijenila i modernizovala relevantna regulativa (npr. pojedine odredbe zakona o javnim nabavkama, zakona o radu itd.) te da su pojedine odredbe ovog Zakona u međuvremenu prevaziđene.

Naime, smatramo da je potrebno razmotriti sledeće izmjene i dopune:

-izmijeniti definiciju javnog funkcionera

OBRAZLOŽENJE: Sadašnjom definicijom, ako bi je bukvalno tumačili, smo i mi članovi OT OGP svrstani u javne funkcionere, jer nas je Vlada imenovala. Takođe bukvalnim tumačenjem sadašnje definicije ispada da su javni funkcioneri i oficiri i generali Vojske CG, jer ih je imenovao Savjet za bezbjednost Vlade Crne Gore itd.;

-promijeniti pojam javnog preduzeća

OBRAZLOŽENJE: Potrebno je promijeniti **pojam javnog preduzeća** i uskladiti ga sa savremenim definicijama vlasništva i kontrole. Kod sadašnjeg Zakona državno preduzeće se definiše kao ono pravno lice kod kojeg država ili opština ima minimum 33% vlasništva. A savremena definicija je drugačija:

“Državno vlasništvo u smislu ovog zakona je svako učešće u privrednom društvu koje se sa

više od 50 % finansira iz sredstava budžeta Crne Gore i/ili budžeta jedinice lokalne samouprave i drugih javnih prihoda ili nad kojim kontrolu vrši država ili koje ima više od polovine članova organa upravljanja koje je imenovala država”

-ukinuti „nadzorni organ”

OBRAZLOŽENJE: Potrebno je iz Zakona izbaciti “**nadzorni organ**” jer nadzorni organ nema upravljačku funkciju i njegove odluke uvijek mogu biti preglasane od strane upravljačkih organa

-preciziranje „ograničenja po prestanku funkcije”

OBRAZLOŽENJE: Treba drugačije precizirati “**Ograničenja po prestanku funkcije**” tj vremensko trajanje zabrane, jer ne možemo sva ograničenja svrstati “pod zabranom od 2 godine”. Ovdje imamo paradoksalnu situaciju da se javnom funkcioneru godinu dana nakon prestanka funkcije isplaćuje naknada, a istovremeno mu se zabranjuje zaposlenje u trajanju od 2 godine u onim pravnim licima kojima je svojom odlukom (bez obzira da li je direktno ili indirektno u tome odlučivao) omogućio ostvarenje koristi. Po Pravilima OSCE iz 2016.god takva zabrana može da se odnosi samo na one aktivnosti gdje je javni funkcioner direktno donosio odluke i samim tim imao odgovornost. Ali ne može da se odnosi na javne funkcionere koji nisu učestvovali direktno u donošenju odluka. Šta će se desiti sa javnim funkcionerima koji usled potrebe za redukcijom broja zaposlenih u javnoj upravi ostanu bez posla ? Neke od ovih odredbi su u direktnoj suprotnosti sa Zakonom o radu (klauzula zabrane konkurencije i klauzula zabrane diskriminacije).

-korigovati odredbe koje se odnose na “zabrane primanja poklona”

OBRAZLOŽENJE: Vezano za “**Zabrane primanja poklona**” smatramo da je simbolični iznos prigodnog poklona potrebno vezati za iznos obračunske vrijednosti koeficijenta koji se koristi kod obračuna zarada zaposlenih u javnom sektoru. Isti se vremenom tj godišnje mijenja. Trenutno, zadnjih par godina je neto 60 EUR, bruto 90 EUR. Takođe, treba uvesti kategoriju „uobičajeni pokloni” koji ne spadaju u protokolarne ili poklone koji su pod zabranom. To je dozvoljeno po Pravilima OSCE iz 2016. god. a odnosi se na poklone unutar porodice, poklone od prijatelja, međunarodna priznanja, odličja i nagrade.

- Zakonski regulisati zaštitu prava i ugleda lica prijavljenih od strane zviždača

-definisati „odgovornost zviždača za lažne navode”

-urediti postupanje ASK u pravcu povjeravanja ne samo istinitosti navoda zviždača, nego i njegove namjere da kroz neistinite navode nanese štetu prijavljenom licu

-buduće norme uskladiti sa Zakonom o obligacionim odnosima i Zakonikom o krivičnom postupku

-dati ovlašćenja ASK da ukoliko se u zakonski propisanom postupku dokaže da je prijava podnijeta sa namjerom da

se određenom licu nanese kakva šteta, da ista ima pravo i mogućnost da inicira odgovarajući krivični postupak zbog lažnog prijavljivanja

OBRAZLOŽENJE: Potrebno je shodno Pravilima OSCE 2016.god u zakonu definisati “**Odgovornost zviždača za lažne navode**” tj dodati odredbu koja glasi: “Ukoliko se u postupku provjere istinitosti ugrožavanja javnog interesa utvrdi da je prijava zviždača lažna, Agencija je dužna da protiv zviždača pokrene krivični postupak kod nadležnog tužilaštva”.

Takođe, treba voditi računa i o postojanju Zakona o zaštiti neobjavljenih podataka (Sl.list CG br 73/08) i o varijanti da je zviždač možda neovlašćeno došao do određenog podatka i da će lažnom prijavom narušiti poslovni ugled kako određenog lica tako i subjekata od javnog interesa, zatim doprinijeće njegovim izgubljenim poslovima, umanjenju imovine i izgubljenoj dobiti. Istovremeno ukoliko slučaj dobije medijski epilog službenik ili javni funkcioner ili odgovorno lice u subjektu od javnog interesa može imati gubitak ili suspenziju sa posla, gubitak ugleda u društvu itd.

Na osnovu svega ovoga lice čije je integritet doveden u pitanje može, ukoliko se utvrdi da je prijava lažna, tražiti nadoknadu štete iz državnog budžeta. Iz tog razloga je potrebno unaprijediti Zakon.

Dakle, zbog eventualnih zlonamjernosti ne smije da bude dovoljno da se lažna prijava odbaci kao neosnovana, već je potrebno proaktivno djelovati i povezati Zakon o obligacionim odnosima koji reguliše pitanje povrede prava ličnosti – nematerijalna i materijalna šteta, sa Krivičnim zakonom. Tim povodom Zakonom o sprječavanju korupcije treba urediti postupak zaštite lažno prijavljenih lica kao i postupak službenika ASK u pravcu provjeravanja ne samo istinitosti navoda zviždača, nego i njegove namjere da kroz neistinite navode nanese štetu prijavljenom licu. Pošto se „namjera“ jako teško dokazuje, potrebno je propisati postupak zaštite prijavljenih lica usled lažnih navoda.

Koordiniranom istragom sa drugim službama se utvrđuje da li je prijava zviždača lažna. Nije namjera ovog predloga zastrašivanje ili obeshrabljivanje zviždača, već isključivo potreba da je nedužna, a i iz loše namjere lažno prijavljena lica takođe zakonski zaštite i da ASK ima pravo i mogućnost da inicira odgovarajući krivični postupak. To je navedeno u poglavlju 11.3.4 OSCE 2016 Priručnika za borbu protiv korupcije.

Dostavljeni i

- dodatno [pravno mišljenje advokatske kancelarije "Velimirović" o predlogu amandmana Zakona o sprečavanju korupcije](#) DA LI OVO SMIJEMO OBJAVITI?
- [dio iz Priručnika OSCE o borbi protiv korupcije, 2016.](#)

13. Donijeti novi Kodeks korporativnog upravljanja

OBRAZLOŽENJE: Smatramo da treba donijeti novi Kodeks korporativnog upravljanja (na čiju primjenu se poziva član 14, Zakona o računovodstvu) jer je trenutno u upotrebi Kodeks iz 2009 godine, koji je tada napravila Montenegroberza, a koji je u međuvremenu prevaziđen jer se mijenjao Zakon o hartijama od vrijednosti i o tržištu kapitala. Predlažemo da rok za donošenje novog Kodeksa bude najkasnije do 31.12.2018.godine, kako bi se kompanije odnosno emitenti na tržištu kapitala, blagovremeno pripremili s obzirom na rok predaje finansijskih iskaza (do 31.03.2019). Odgovorni za donošenje su Komisija za HOV, Ministarstvo finansija, , Privredna komora a u saradnji sa Asocijacija menadžera CG ISRCG, i UPCG.

14. "Izmjena naziva i propisa vezanih za poreski obrazac IOPPD" – obavezna izmjena naziva ovog obrasca čiji je sadašnji naziv „Izveštaj o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak (IOPPD)” u naziv „Izveštaj o obračunatom porezu na dohodak (IOPPD)” i unapređenje zakonske regulative u smislu obaveznog dostavljanja ovog izvještaja do kraja tekućeg za prethodni mjesec.

OBRAZLOŽENJE: S obzirom da oblast “Društvena odgovornost” obuhvata i ispunjavanje zakonskih propisa, odgovornost prema zdravlju i sigurnosti na radu, odgovornost prema životnoj sredini itd, a da se istovremeno oblast “Efikasnog upravljanja javnim resursima” bazira između ostalog i na budžetu, a u cilju borbe sa sivom ekonomijom smatramo da je potrebno predložiti mjeru "**Izmjena naziva i propisa vezanih za poreski obrazac IOPPD**" - obavezna izmjena naziva ovog obrasca čiji je sadašnji naziv "Izveštaj o obračunatom i pladenom porezu na dohodak (IOPPD)" u naziv "Izveštaj o obračunatom porezu na dohodak (IOPD)" i unapređenje zakonske regulative u smislu obaveznog dostavljanja ovog izvještaja do kraja tekudeg za prethodni mjesec, jer se na taj način obavezuju poslodavci da de predajom obrasca Poreskoj upravi zaposlenima izmiriti fiskalne obaveze (porezi, doprinosi) koje proističu iz zarada. Predajom ovog obrasca se omogudava Poreskoj upravi da izvrši prinudnu naplatu poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, ukoliko pravno lice istu nije izmirilo u skladu sa propisanom zakonskom regulativom. Istovremeno omogudava se Ministarstvu finansija da planira u vedem obimu i na realnoj osnovi državni budžet sa stanovišta priliva od fiskaliteta. S trede strane omogudava se zaposlenom da ostvari svoja zakonska prava sa stanovišta Zakona o radu u pogledu dobijanja (jednom mjesečno) ugovorene zarade, pladenih poreza, doprinosa (za zdravstveno osiguranje, za penzijsko invalidsko osiguranje itd). Izmjena naziva obrasca "IOPPD" u "IOPD" znači da nede postojati ograničenje koje sad postoji, a to je da poslodavac tek kad izvrši isplatu poreza i doprinosa (a vrlo često se samo ispladuje neto

zarada bez pripadajudih fiskaliteta ili se uopšte ne evidentira isplata preko tekudeg računa zaposlenih a što je suprotno članu 5, Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja – Sl.list CG br 016/16) , da tek tada sastavi ovaj obrazac i isti preda Poreskoj upravi. Na bazi ovakvih informacija Ministarstvo finansija ne može adekvatno planirati državni budžet, jer se u međuvremenu mnoge firme likvidiraju, obaveze za zarade ostanu neprijavljene Poreskoj upravi, zaposleni ostaju bez neupladenog staža, kao i doprinosa, a ne mogu ostvariti ni zakonsko pravo na zdravstvenu zaštitu. Na taj način se zaposlenima uskrađuju zakonska prava. Rok za sprovođenje ove mjere je do 31.12.2018.god. Nosioci Ministarstvo finansija, Poreska uprava, i CBCG (jer bankarski sektor trenutno dozvoljava prenos neto zarade bez pripadajudih fiskaliteta).

**15. Izmijeniti Zakon o nevladinim organizacijama- član 29- brisati stav 3, jer je u koliziji sa stavom 2 istog člana.
Uskladiti odredbe sa Pravilnikom o primjeni Zakona o PDV (SLCG, br. 84/17)
Uvesti određene takse prilikom osnivanja NVO**

OBRAZLOŽENJE: Donijeti “Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o NVO” jer se postojećim Zakonom omogućava protivzakonito poslovanje NVO sektora. U članu 29 treba staviti zakonsku odredbu da se omogućava NVO da obavlja privrednu djelatnost do 4.000 kao što je navedeno stavom 2, a stav 3 izbrisati. Naime, član 29 Zakona o NVO ima stavove 2 i 3 koji su međusobno u koliziji i omogućavaju NVO da obavlja privrednu djelatnost u iznosu svojih prihoda ili do 4.000 ili do 20% u odnosu na ukupne prihode iz prethodne godine. Na taj način se omogućava NVO da ako ima ukupne prihode (prihode od grantova ili donacija i ostale prihode) u vrijednosti od npr 1.000.000 u prethodnoj godini, da u ovoj može da do 20% ili 200.000 da obavlja usluge iz domena privredne djelatnosti. To je direktno u sukobu sa članom 24, Pravilnika o primjeni Zakona o PDV-u (Sl.list CG br 84/17), jer svaka privredna djelatnost preko 18.000 donosi obavezu registracije za PDV obveznika kod Poreske uprave. A NVO se ne registriju za PDV i samim tim im se omogućava da krše zakonsku regulativu i da obavljaju djelatnost za koji nisu registrovani. Na ovaj način se u Budžet Crne Gore ne slivaju značajna novčana sredstva od fiskaliteta vezanih za PDV. Uloga NVO nije uloga obavljanja privredne djelatnosti po članovima 2 i 3 Zakona o NVO. Osim tih izmjena smatramo da bi bilo potrebno uvesti I određene takse prilikom osnivanja NVO po uzoru na praksu iz zemalja okruženja (npr. U Srbiji je potrebno izdvojiti cca 180 eura za osnivanje nevladine organizacije) jer smo u stanju hiperproduktivnosti nevladinih organizacija. Rok za donošenje Zakona je do 31.12.2018.god, a odgovorni za donošenje “Zakon o izmjena i dopuna Zakona o NVO” - Ministarstvo javne uprave , Ministarstvo finansija i Poreska uprava.

MITAR RADONJĆ, ČLAN OT

16. Sprovesti edukacije o društvenoj odgovornosti

OBRAZLOŽENJE: Aktivnost u sklopu mjere Kreiranja strateškog okvira za razvoj društvene odgovornosti-Edukaciju o društvenoj odgovornosti jer je istraživanje koje je Institut za socijalnu i obrazovnu politiku sproveo na uzorku od 4366 građana, pokazalo da 74,1 % nije znalo da navede više od 3 aspekta društveno odgovornog poslovanja.

17. Donijeti Nacrt zakona o socijalnom preduzetništvu

OBRAZLOŽENJE: Donijeti nacrt Zakona o socijalnom preduzetništvu jer je evidentna potreba za tim zakonom iz razloga što određene nevladine organizacije rade i bave se privrednom djelatnošću pod okriljem uslova koje propisuje socijalno preduzetništvo (da sav prihod doniraju ili ulože u nabavku opreme).U nacrtu zakona je potrebno precizirati da nevladina organizacija ne može da se bavi socijalnim preduzetništvom ali može biti osnivač posebnog provrednog subjekta u čijem de imenu stojati „socijalno preduzede XY”.

NADA STANIŠIĆ, ČLANICA OT

18. Iz prethodnog Nacrta NAP-a brisati mjere 14 i 16

OBRAZLOŽENJE: Mjera 14- Unapređenje statistike za krivično pravosuđe

Pitanje sudske statistike zauzima značajno mjesto u strateškim dokumentima koji se odnose na reformu pravosuđa.

Tako je AP-om za poglavlje 23 predviđena Mjera 1411-Uspostavljanje pouzdane i konzistentne statistike u skladu sa CEPEJ smjernicama o sudskoj statistici.

Aktivnost 14114-Unapređen PRIS za statističko izvještavanje u skladu sa propisom je istovjetna sa mjerom 14. Takodje, u AP-u u okviru segmenta Jačanje efikasnosti pravosuđa -poglavlje 2.6 -Razvijanje pravosudnog informacionog sistema naznačena je strateška smjernica koja se dalje razvija u Strategiji Informaciono komunikacione tehnologije pravosuđa i bezbjednosti podataka.

Ukazujem da u okviru navedenih AP-a već postoje formirane Radne grupe koje se bave predmetnim pitanjima.

Mjera 16:Usklađenost prostornih planova

Donošenjem novog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ,utvrđena je jasna distinkcija u hijerarhiji planskih

dokumenata, utvrđeno je načelo participativnosti u planiranju i propisana obaveza Ministarstva da saglasno zakonu ,utvrđuje usklađenost prostornih planova sa planovima višeg reda.
Zbog navedenog, smatram da ovu mjeru treba izostaviti.

MILOŠ PEROVIĆ, ČLAN OT

19. Uraditi smjernice za participaciju građana

OOBRAZLOŽENJE: Saglasni smo sa stavom da su načinjeni neki koraci ka „otvaranju“ uprave. Uključivanje zainteresovanih strana i organizacija civilnog društva u kreiranje politike relativno je omogućeno uspostavljanjem mehanizma javnih rasprava o nacrtima i prijedlozima zakona putem slanja komentara i prisustva javnim raspravama o istim.

Međutim, smjernice za participaciju građana morale bi biti jasnije određene, i mehanizmi za ostvarivanje ovakvog cilja moraju prije svega biti dobro precizirani, operativni, kako bi na kraju bili i efikasni.

20. Definisanje sadržine propisa o slobodnom pristupu informacijama

Ograničenje diskrecije administracije pri odlučivanju o izuzecima od opšteg principa slobodnog pristupa Unapređenje transparentnosti Vlade

OBRAZLOŽENJE: Pravo na slobodan pristup informacijama u savremenom društvu predstavlja osnov transparentnosti i otvorenosti rada javnih organa i svih nadležnih državnih organa i organizacija jer uz pomoć prava na pristup informacijama proširuje se sloboda javnog informisanja i upotpunjuje garancija ljudskog prava koja omogućava da građani dođu do informacija od kojih zavisi formiranje njihove, između ostalog, i političke volje. Sve to obezbeđuje i lakšu kontrolu vlasti i državne uprave.

21. Izrada portala Partnerstva za otvorenu upravu Crna Gora

Donošenje određenog zakona kako bi se omogućilo što efikasnije uključivanje javnosti

OBRAZLOŽENJE: Veća upotreba portala od strane zainteresovane javnosti će doprinijeti da državna uprava, kao i ostali djelovi javne uprave budu efikasniji i transparentniji u radu. Neophodno da procedure budu jasne i da propisuju jasno objavljene rokove/datume za sve važne korake u procesu konsultacija i donošenja određenog zakona kako bi se omogućilo što efikasnije

uključivanje javnosti. Drugi preduslov za ispunjenje ove obaveze je, svakako, podizanje svijesti građana o postojanju portala i njegovoj svrsi, čemu svakako može da doprinese i civilno društvo u saradnji sa Ministarstvom.

22. Promovisanje redovnog objavljivanja informacija od strane Vlade i ODU koje mogu da budu od interesa relativno velikom broju pojedinaca ili grupa bez nanošenja štete relevantnim javnim i privatnim interesima.

OBRAZLOŽENJE:

MITAR BAJČETA, ČLAN OT

23. Izrada jedinstvene metodologije planiranja, praćenja realizacije i ocjene uspjehnosti realizovanih programa i projekata organizacija civilnog društva i praćenja utroška dodijeljenih finansijskih sredstava.

OBRAZLOŽENJE: Cilj mjere bi se odnosio na unapređenje procesa praćenja i ocjene uspjehnosti podržanih programa i projekata radi obezbjeđivanja njihovog kvalitetnijeg sprovođenja i realizacije. Na ovaj način bi organi javne uprave imali bolji uvid u postignute rezultate u odnosu na uložena sredstva, što bi predstavljalo osnov za kvalitetnije planiranje budžetskih sredstava u skladu sa ciljevima definisanim u dokumentima javnih politika.

Budući da je trenutno osnovni način praćenja sprovođenja programa i projekata pregled finansijskog i tzv. narativnog izvještaja, dok su monitoring posjete udruženjima zastupljene u najmanjem broju slučajeva, treba izraditi i usvojiti metodološko uputstvo za izradu plana monitoringa i evaluacije odobrenih programa i projekata organizacija civilnog društva i praćenja utroška dodijeljenih sredstava.

24. KOMENTAR: Aktivnost uspostavljanje Online usluge građanima - "Uplaćuje li vaš poslodavac doprinose?" (Izrada servisa Online provjere obrasca M4), zaslužuje da se nađe u ažuriranom Akcionom planu, kao jedna od mjera koja će umnogome doprinijeti u stvaranju uslova za konkurentno i fer tržište.

GORAN PETROVIĆ, ČLAN OT

25. KOMENTAR: Predložene oblasti /pružanje javnih usluga, učešće javnosti, fiskalna transparentnost, integritet vlasti, pristup informacijama i otvoreni podaci/ predstavljaju dobru osnovu za planiranje mjera i aktivnosti i u tom smislu su potpuno prihvatljive.

U odnosu na broj mjera i aktivnosti misljenja sam da AP treba da sadrži manji broj mjera i aktivnosti, koje su mjerljive i realno ostvarive.

U Nacrtu akcionog plana mjere

1 Povećanje stepena dostupnosti informacija u posjedu organa vlasti

3 Poboljšanje kvaliteta informisanja građana o ciljevima Vlade i ministarstva

4 Unaprjeđenje kvaliteta izvještavanja ministarstava prema Valdi i prema Ministarstvu finansija

5 Saradnja Vlade i NVO

6 Standardizacija internet portala organa uprave

7 Nadogradnja i unaprjeđenje portala e-Uprava

8 E- edukacija građana

9 Izrada portala POU Crna Gora

10 Izrada portala otvorenih podataka

i 15 Dalje unaprjeđenje pravnog i institucionalnog okvira procesa privatizacije i raspolaganja državnom imovinom

su načelno prihvatljive uz napomenu da bi se pojedine planirane aktivnosti morale brisati ili revidovati.

Kada su u pitanju preporuke iz Nacrta mišljenja sam da je prva preporuka **1. Unaprjeđenje Zakona o slobodnom pristupu informacijama** potpuno prihvatljiva, a da o **2. (bez naziva, odnosi se na oblast akademskog integriteta)** i **3. Dalje unaprjeđenje transparentnosti rada tužilaštva** treba otvoriti raspravu.

Mjerenje zadovoljstva građana daje veoma korisne informacije o dostupnosti, efikasnosti i ekonomičnosti usluga koje pruža uprava, te u tom smislu smatram da bi se ovom pitanju trebala posvetiti posebna pažnja.

VUK VUJNOVIĆ, ČLAN OT

SUGESTIJA: Fokusirati se na format i sadržaj akcionog plana i standarde javnih konsultacija, za koje je Sekretarijat OGP-a propisao nova pravila od vremena kada je rađen aktuelni AP koji sada revidiramo.

Trenutni nact AP nije u formatu koji se trenutno traži.

Koristiti **propisani formular (OGP Commitment Template)** koji je objavljen na sajtu OGP-a, u kojem je potrebno predstaviti obaveze iz AP.

Popunjavanje stavki iz ovog formulara podrazumijeva identifikovanje javnog problema koji se rješava ispunjavanjem predviđene obaveze, da se daje opis same obaveze, opisuje na koji način će ona pomoći u razrješenju problema, objašnjava zašto je ispunjavanje obaveze važno za ostvarenje vrijednosti OGP-a, opisuju ključne aktivnosti i mjerljivi rezultati, upisuju jasni vremenski okviri i utvrđuje odgovorne osobe, državne institucije, partneri iz civilnog sektora, itd. U našem slučaju, ovo praktično znači izradu potpuno novog akcionog plana.

Iz informacija sa sajta OGP <https://www.opengovpartnership.org/resources/ogp-process-step-2-develop-action-plan> razumijem da je riječ o obaveznoj formi koju moramo da uvažimo da bi naš AP bio prihvaćen.

Takođe, na ovom linku je priručnik o izradi novih AP http://www.opengovpartnership.org/sites/default/files/OGP_NAP-Report_Dec2016.pdf

U njemu se navodi šest tematskih oblasti koje su drugačije od onih koje mi prepoznajemo u nacrtu AP (Beneficial Ownership, Civic Space, Climate Change, Open Contracting, Service Delivery, Subnational Reform). **Mislím da bi bilo dobro provjeriti sa OGP Sekretarijatom da li su ovo obavezujuće oblasti za svaki nacionalni plan, odnosno možemo li se u novom planu držati oblasti koje su identifikovane u zapisniku sa prvog sastanka OT.** Ako je ovo već provjereno zamenarite ovaj komentar.

Druga velika tema je **proces konsultacija sa civilnim društvom** u izradi i sprovođenju AP. Sekretarijat OGP-a je propisao osnovne standarde koji moraju da se ispune i koji se nalaze na ovom linku <https://www.opengovpartnership.org/ogp-participation-co-creation-standards>

Osnovni standardi su u sekciji 2, tačka 2.1 ovog dokumenta.

Važno tehničko pitanje je **nacionalni web sajt za OGP**. Trenutna stranica za OGP na Portalu Vlade ne odgovara zahtjevima i ne sadrži sve potrebne podatke (podatak o koordinatoru, nije pretraživa, ne sadrži IMR izvještaj, ne sadrži bazu svih dokumenata, ne postoji mogućnost za komentare...).

Imajući u vidu da je ispunjavanje svih ovih uslova i standarda kroz izradu i kasnije sprovođenje mjera iz AP prilično zahtjevan posao, možda bismo trebali razmisliti o **svođenju broja obaveza na 10 ili manje** (koliko vidim mnoge zemlje imaju između 6 i 10) kako bismo mogli da ih kvalitetno sprovedemo po svim standardima koji se traže.

GORDANA ĐUROVIĆ, ČLANICA OT

1. Bolje upravljanje ljudskim resursima u javnoj upravi (vezati za jačanje internog tržišta rada za efikasno korišćenje raspoloživih kadrova)

OBRAZLOŽENJE: PAR je važan dio ukupnih reformi i mogao bi se ovdje uključiti.

2. Afirmisati kroz mjere NAP-a i novu Uredbu o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata (Sl.list CG br. 54/18), kao i pravila "costing-a" strategija.

OBRAZLOŽENJE: Možda bi se i sve strategije trebale sistematizovano prikazati kao generalne i sektorske, na jednom mjestu, kod Generalnog sekretarijata Vlade, a u okviru koordinacije javnih politika i strateških dokumenata.

3. KOMENTARI, PRIJEDLOZI I SUGESTIJE DATI SU NA NACRT PRETHODNOG NAP-A (track changes)
[dokument sa komentarima](#)

izdvojeni: unaprijeđenje, usvajanje i objavljivanje u SLužbenom listu Odluke o objavljivanju materijala sa sjednice Vlade (Broj: 03-6949 od 7. jula 2011. godine) kojom su određene vrste materijala sa sjednice Vlade Crne Gore koji se objavljuju na web portalu Vlade i propisan način i postupak njihovog objavljivanja.

4. DODATI AKTIVNOST: Elektronsko preuzimanje rješenja o plaćanju poreza na nepokretnosti

Datum početka i završetka obaveze

Naziv odgovorne
institucije

Ministarstvo finansija, Poreska uprava,
Lokalne samouprave – uprave lokalnih javnih prihoda

Opis obaveze

Problem kojim se
obaveza bavi

Poslove utvrđivanja, naplate i kontrole poreza na nepokretnosti vrši **organ lokalne uprave nadležan za poslove lokalnih javnih prihoda**. Porez na nepokretnosti utvrđuje se rješenjem ovog organa, do 30. aprila tekuće godine. Porez na nepokretnosti poreski obveznik plaća u dvije jednake rate, od kojih prva dopijeva 30. juna, a druga 31. oktobra godine za koju se porez utvrđuje. Jedinica lokalne samouprave dužna je da vodi vodi registar oporezivih nepokretnosti.

Organ državne uprave nadležan za nekretnine dužan je da podatke o svojini na nepokretnostima na dan 1. januara tekuće godine, koji se vode kod tog organa, nadležnom organu lokalne uprave dostavi do 31. januara tekuće godine.

Vlasnik nepokretnosti dužan je da, u roku od 30 dana, od dana sticanja nepokretnosti, nadležnom organu lokalne uprave podnese **poresku prijavu** za utvrđivanje poreza na nepokretnosti za tu godinu. Svi poreski obveznici su dužni da izmire poreska dugovanja u skladu sa zakonom i ispoštuju rokove za naplatu navedene u poreskim

	<p>rješenjima.</p> <p>Zakon o porezu na nepokretnosti i Zakon o poreskoj administraciji bliže ne razrađuju postupak dostavljanja rješenja o plaćanju poreza na nepokretnosti.</p> <p>Rješenje za plaćanje poreza na nepokretnost treba da se uruči direktno, poštom. Često u praksi to nije slučaj. Dešava se da se i do 20% rješenja uopšte ne dostavi, tj. ne uruči, zbog različitih razloga: promjene adrese vlasnika, odnosno korisnika nepokretnosti, zbog promjene ulica i brojeva zgrada, smrti vlasnika, nesprovedenih ostavinskih postupaka i u tim slučajevima neposjedovanja podataka o nasljednicima. Međutim, kao razlog se navode i nepotpuni i/ili netačni podaci u vezi sa adresom i prebivalištem poreskih obveznika, koji se dobijaju od Uprave za nekretnine Crne Gore i Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore (registar prebivališta).</p> <p>Na sajtu Poreske uprave postoji UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE KREDITNOG NALOGA PRILIKOM PLAĆANJA POREZA NA PROMET NEPOKRETNOSTI, ali prije toga građanin treba da ima odgovarajuće rješenje. http://www.poreskauprava.gov.me/ResourceManager/FileDownload.aspx?rid=269819&rType=2</p>	
Obaveza	Kreiranje elektronskog pristupa bazi rješenja o poreznu na nepokretnosti, koje posjeduje uprava lokalnih javnih prihoda, odnosno mogućnost preuzimanja navedenog rješenja.	
Kako će obaveza dorinijeti rješavanju problema	<p>Polazi se od pretpostavke da postoji značajan broj poreskih obveznika, koji želi da izvrši tu svoju obavezu, ali na jednostavniji način. Da elektronski pristupi bazi rješenja o porezima na nepokretnosti, pomoću svog identifikacionog broja (za sada JMBG , a može se uključiti i poziv na AOP). Da preuzmu svoje Rješenje i izvrši blagovremeno uplatu.</p> <p>Procjena je da bi se na ovaj način značajno povećala naplata javnih prihoda, a istovremeno bi i sami građani bili zadovoljniji načinom njenog izvršenja, i ne bi ulazili u eventualni postupak prinudne naplate poreske obaveze.</p>	
Zašto je obaveza relevantna u odnosu na OGP vrijednosti?	Povećanje efikasnog pristupa javnim uslugama i povećanje naplate javnih prihoda.	
Dodatne informacije		
Aktivnosti sa povjerljivim rezultatom i datumom realizacije		Datum početka:
		Datum završetka:

4.1. Uspostavljanje elektronskog pristupa bazi Rješenja o porezu na nepokretnosti za tekuću godinu			
Informacije o aktivnostima			
Ime odgovorne osobe iz institucije koja je nosilac aktivnosti			
Zvanje, Sektor			
Elektronska pošta i telefon			
Ostali učesnici	Uprava		
	Organizacije civilnog sektora, privatni sektor, radne grupe		